

Wspólne oświadczenie regulatorów Grupy Wyszehradzkiej

Polski, czeski, węgierski i słowacki regulator z przykrością przyjęli ostatnio ogłoszoną informację o umowie zwartej pomiędzy niemieckim i austriackim regulatorem dotyczącej zarządzania ograniczeniami przesyłowymi, która nie uwzględnia technicznych ograniczeń połączonych systemów przesyłowych oraz została zawarta z pominięciem procedur wynikających z przepisów unijnych

W dniu 15 maja, regulatorzy niemiecki (Bundesnetzagentur) oraz austriacki (E-Control) poinformowali o zawarciu dwustronnej umowy dotyczącej wdrożenia zasad zarządzania ograniczeniami przesyłowymi w strefie cenowej „Niemcy/Luksemburg – Austria”¹. Energetický Regulační Úřad (Energy Regulatory Office - ERO), Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (Public Utility Regulatory Authority - HEA), Úřad Regulace Energetiky (URE) i Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (Regulatory Office for Network Industries - RONI) odnotowały to wydarzenie, które wskazuje na chęć naprawienia trwającego od dłuższego czasu stanu naruszania przepisów unijnych, ale wyrażają swoją poważną obawę, że skutkiem wdrożenia umowy będzie utrzymanie, ze strony Niemiec i Austrii, dotychczasowego, stanu niezgodnego z przepisami prawa unijnego oraz ograniczeniami technicznymi połączonych systemów przesyłowych. ERO, HEA, URE i RONI od dłuższego czasu popierają rozdzielenie niemiecko - austriackiej strefy cenowej, gdyż jak powszechnie wiadomo, realizacja transakcji handlowych pomiędzy Niemcami i Austrią ma bardzo negatywny wpływ na możliwość wykorzystania zdolności przesyłowych międzysystemowych połączeń w państwach sąsiednich, jak również na bezpieczeństwo pracy systemów przesyłowych Europy kontynentalnej.

ERO, HEA, URE i RONI mają poważne zastrzeżenia co do poszczególnych zapisów zawartych w umowie oraz do sposobu poprowadzenia procesu uzgodnień, który zakończył się podpisaniem umowy:

- **Brak przejrzystości procesu**

Minimalna wartość transgranicznych mocy przesyłowych dla alokacji długoterminowych, ustalona na poziomie 4,9 GW, wydaje się być nierealnie wysoka. Bundesnetzagentur i E-Control nie przedstawiły żadnej analizy technicznej, która by uzasadniała tak dużą wartość. Tymczasem istnieje wiele opracowań, które udowadniają, że poziom transgranicznych zdolności przesyłowych jest znacznie mniejszy. Dodatkowo, Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) w załączniku IV do Decyzji nr 06/2016² stwierdza, że „elementy sieciowe pomiędzy Niemcami i środkową (główną) częścią Austrii pozwalają na maksymalny transfer energii elektrycznej pomiędzy tymi obszarami w wysokości 3158 MW”. Co więcej, wskazany powyżej limit 4,9 GW został ustalony bez zastosowania skoordynowanej metody wyznaczania zdolności przesyłowych wymaganej na mocy przepisów rozporządzenia FCA³. Wydaje się, że umowa pomija dysproporcjonalnie wysoki wpływ wymiany handlowej

¹ Bundesnetzagentur press release:

https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/EN/2017/15052017_DE_AU.html?nn=404422

² http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/ANNEXES_CCR_DECISION/Annex%20IV.pdf str. 10.

³ Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/1719 z dnia 26 września 2016 r. ustanawiające wytyczne dotyczące długoterminowej alokacji zdolności przesyłowych (Dz.U UE OJ L 259, 27.9.2016, s. 42)

pomiędzy Niemcami i Austrią na niektóre strukturalne ograniczenia na połączeniach transgranicznych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, które zostały wskazane przez ACER w Opinii nr 09/2015 i potwierdzone w Decyzji nr 06/2016 wydanej przez tę Agencję. Umowa nie gwarantuje, że elementy sieci najbardziej obciążone nieplanowymi przepływami, a mianowicie położone na wschód od strefy cenowej „Niemcy/Luxemburg – Austria”, będą w jakikolwiek sposób uwzględnione w procesie wyznaczania zdolności przesyłowych.

- **Brak odpowiedniej współpracy regionalnej**

Negocjacje, które doprowadziły do podpisania umowy, nie były zgodne ze standardami proceduralnymi wskazanymi w przepisach prawa UE. Rozporządzenie nr 714/2009⁴ wskazuje, że „...kiedy oczekuje się, że wymiana handlowa między dwoma krajami (OSP) może znacząco wpłynąć na warunki fizycznego przepływu w jakimkolwiek kraju trzecim (u jakiegokolwiek innego OSP), metody zarządzania ograniczeniami są koordynowane w ramach wspólnej procedury zarządzania ograniczeniami i przez wszystkich OSP, na których wpływa taka wymiana...”. ERO, HEA, URE i RONI z przykrością stwierdzają, że zarówno organy regulacyjne jak i OSP z krajów sąsiadujących nie byli włączeni w prace dotyczące procedury alokacji mocy przesyłowych. Taki sposób postępowania stoi w sprzeczności z jedną z podstawowych zasad funkcjonujących na europejskim rynku energii elektrycznej, a mianowicie zasadą koordynacji działań. Niedawno przyjęte rozporządzenia CACM⁵ i FCA uszczegóławiają zasady wprowadzone rozporządzeniem 714/2009 i dokonują dalej idącej harmonizacji procedur alokacji zdolności przesyłowych w celu zapewnienia funkcjonowania wspólnego rynku energii elektrycznej w Europie. Od czasu wejścia w życie dwóch wyżej wymienionych rozporządzeń, wszystkie procedury alokacji zdolności przesyłowych na granicach wszystkich stref cenowych w Europie powinny być ustanowione poprzez jednomyślne uzgodnienie wszystkich organów regulacyjnych w odpowiednich regionach wyznaczania zdolności przesyłowych lub przez ACER w przypadku braku jednomyślnego uzgodnienia przez wszystkie organy regulacyjne.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 714/2009z dnia 13 lipca 2009 r.w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 (Dz.U. UE L 211, 14.08.2009, str. 15)

⁵ Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1222 z dnia 24 lipca 2015 r. ustanawiające wytyczne dotyczące alokacji zdolności przesyłowych i zarządzania ograniczeniami przesyłowymi (Dz. U. UE L197, 25.7.2015, str. 24)